

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 03/94/ສພຊ.

18 / 7 / 94

**ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍທຸລະກິດ**

**ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ**

ມາດຕາ 1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທຸລະກິດ ກຳນົດອອກເພື່ອສົ່ງເສີມທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດທີ່ລົງທຶນໃສ່ທຸລະກິດໃນທຸກຂະແໜງການ ເພື່ອແນໃສ່ເສີມຂະຫຍາຍເສດຖະກິດສິນຄ້າໄປຕາມກົນໄກຕະຫລາດ ທີ່ມີການດັດ ສົມຂອງລັດ.

ມາດຕາ 2. ນັກທຸລະກິດທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ທີ່ລົງທຶນດຳເນີນທຸລະກິດໃນບັນດາຂະແໜງການ : ການຜະລິດ, ການຂົນສົ່ງ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຄ້າ ແລະການບໍລິການອື່ນໆ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 3. ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ອາໄສຢູ່ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດ ລ້ວນແຕ່ມີສິດດຳເນີນ ຫລື ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 4. ວິສາຫະກິດ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອແນໃສ່ຈັດຕັ້ງດຳເນີນທຸລະກິດ. ຢູ່ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ວິສາຫະກິດມີສີ່ປະເພດຄື : ວິສາຫະກິດເອກະຊົນ, ວິສາຫະກິດຂອງລັດ, ວິສາຫະກິດລວມຫມູ່ ແລະວິສາຫະກິດປະສົມ (ວິສາຫະກິດລັດ ປະສົມກັບພາຍໃນ ຫລືຕ່າງປະເທດ, ວິສາຫະກິດເອກະຊົນ ປະສົມກັບພາຍໃນ ຫລື ຕ່າງປະເທດ).

ວິສາຫະກິດມີ ສອງຮູບການຄື : ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ແລະບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 5. ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງວິສາຫະກິດ ໃນທຸກ ພາກສ່ວນເສດຖະກິດ, ທຸກປະເພດ ລ້ວນ ແຕ່ມີການພົວພັນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຮ່ວມມືກັນ ແລະ ແຂ່ງຂັນກັນດ້ວຍຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ຫນ້າ ກິດຫມາຍ.

ມາດຕາ 6. ທຶນ, ຊັບສົມບັດ ລວມທັງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບັນດາວິ ສາຫະກິດຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດຫມາຍ.

ມາດຕາ 7. ທຸກວິສາຫະກິດມີພັນທະປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອອກແຮງ ງານ, ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ລັດ, ດຳເນີນທຸລະກິດຕາມຂະແໜງການ ແລະ ຂອບ ເຂດທຸລະກິດທີ່ຕົນໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ປະຕິບັດລະບຽບການບັນຊີ ແລະ ຊຳລະຕາມລະບຽບການ ຂອງ ທະນາຄານ.

ມາດຕາ 8. ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍທຸລະກິດສະບັບນີ້ນຳໃຊ້ໃນຂອບເຂດທຸລະກິດທີ່ມີທຶນຈົດ ທະບຽນແຕ່ 1.000.000 ກີບ ຂຶ້ນໄປ.

ພາກທີ II
ນັກທຸລະກິດ, ເງື່ອນໄຂການດຳເນີນທຸລະກິດ
ແລະ ໃບຢັ້ງຢືນການຄ້າ

ຫມວດທີ 1
ນັກທຸລະກິດ

ມາດຕາ 9. ນັກທຸລະກິດ ແມ່ນຜູ້ທີ່ທຳການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດໂດຍຖືເອົາກິດຈະການ ນັ້ນເປັນອາຊີບ.

ມາດຕາ 10. ມີກາງ ແມ່ນນັກທຸລະກິດອາດຈະເປັນບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນຊຶ່ງເປັນຜູ້ ຕາງຫນ້າ, ຕິດຕໍ່, ພົວພັນກ່ຽວກັບທຸລະກິດລະຫວ່າງນັກທຸລະກິດດ້ວຍກັນ ຫລື ລະຫວ່າງນັກທຸລະ ກິດກັບລູກຄ້າ.

ມີກາງປະກອບດ້ວຍ ຕົວແທນ ແລະ ນາຍຫນ້າ :

- ຕົວແທນແມ່ນບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນຊຶ່ງເປັນຜູ້ຕາງຫນ້າໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນໃດຫນຶ່ງ ເພື່ອທຳການເຈລະຈາ ແລະເຊັນສັນຍາທຸລະກິດຕາງ;

- ນາຍຫນ້າແມ່ນບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນຊຶ່ງດຳເນີນວຽກງານໃດຫນຶ່ງເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງ ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ຫລືສ້າງການພົວພັນຕິດຕໍ່ລະຫວ່າງນັກທຸລະກິດເພື່ອພົວພັນເຈ

ລະຈາເຮັດສັນຍາໂດຍບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 11. ບຸກຄົນທີ່ຖືກຫ້າມດຳເນີນທຸລະກິດເປັນອາຊີບ ມີ :

- ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງອາຍຸສິບແປດປີ;
- ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
- ຜູ້ທີ່ຖືກຫ້າມດຳເນີນທຸລະກິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
- ລັດຖະກອນເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສະເພາະເທົ່ານັ້ນ.

ຫມວດທີ 2

ເງື່ອນໄຂການດຳເນີນທຸລະກິດ

ມາດຕາ 12. ທຸລະກິດທີ່ເກືອດຫ້າມ ແມ່ນທຸລະກິດທີ່ຂັດກັບລະບຽບກົດຫມາຍຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 13. ບາງຂະແໜງທຸລະກິດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງຊາດ, ຕໍ່ເສດຖະກິດ ຫລື ສັງຄົມນັ້ນຕ້ອງມີການຄວບຄຸມຢ່າງໃກ້ຊິດຈາກລັດ ເຊັ່ນ ທຸລະກິດກ່ຽວກັບ :

- ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ;
- ພະລັງງານໄຟຟ້າ;
- ນໍ້າປະປາ;
- ໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
- ໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຈາກໄມ້;
- ບໍ່ແຮ່ ແລະ ແຮ່ທາດ;
- ສະບຽງອາຫານ;
- ຢາປົວພະຍາດ;
- ທາດເຄມີ;
- ເຫລື້າ;
- ຢາສູບ.

ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ລັດຖະບານອາດຈະໄດ້ກຳນົດຂະແໜງທຸລະກິດທີ່ມີການຄວບຄຸມຕື່ມອີກ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 14. ຂະແໜງທຸລະກິດທີ່ສະຫງວນໄວ້ໃຫ້ສະເພາະພົນລະເມືອງລາວນັ້ນ ລັດຖະບານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດຕ່າງຫາກ.

ຫມວດທີ 3
ໃບຢັ້ງຢືນການຄ້າ

ມາດຕາ 15. ໃບຢັ້ງຢືນການຄ້າ ແມ່ນເອກະສານສັນຍາທີ່ເປັນພື້ນຖານໃນການຊຳລະ ເງິນຕາມລະບຽບການຂອງສະຖາບັນການເງິນຊຶ່ງສາມາດປ່ຽນມືໄດ້ ແລະເປັນພາຫະນະໃນດ້ານສິນເຊື່ອ.

ໃບຢັ້ງຢືນການຄ້າປະກອບດ້ວຍສີ່ປະເພດຄື: ໃບສັນຍາໃຊ້ໜີ້, ໃບຢັ້ງຢືນເງິນຝາກຄຳປະກັນ, ພັນທະບັດແລກເງິນ ແລະ ແຊັກ.

ໃບສັນຍາໃຊ້ໜີ້ ແມ່ນໃບຢັ້ງຢືນໃຊ້ໜີ້ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ຕົກລົງຈະຈ່າຍຈຳນວນເງິນໃດໜຶ່ງໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ໃນວັນທີ່ອັນແນ່ນອນ ຫລືເອົາສິນຄ້າມາເປັນສິ່ງຄຳປະກັນ.

ໃບຢັ້ງຢືນເງິນຝາກຄຳປະກັນ ແມ່ນເອກະສານຢັ້ງຢືນເງິນຝາກສະເພາະຈຳນວນໃດໜຶ່ງ ຈາກທະນາຄານ.

ພັນທະບັດແລກເງິນ ແມ່ນໃບທວງໜີ້ຊຶ່ງເຈົ້າໜີ້ທວງໃຫ້ລູກໜີ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ຖືກປົ່ງຕົວໃນໃບທວງໜີ້ ໃນວັນທີ່ອັນແນ່ນອນ.

ແຊັກ ແມ່ນພັນທະບັດຊຶ່ງເຈົ້າຂອງບັນຊີເງິນຝາກທະນາຄານນຳໃຊ້ ເພື່ອໃຫ້ທະນາຄານນັ້ນຈ່າຍເງິນຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ຕົນເອງ ຫລືໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ.

ພາກທີ III
ການຈັດຕັ້ງດຳເນີນທຸລະກິດ

ຫມວດທີ 1
ການຈັດຕັ້ງ ແລະການຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດ

ມາດຕາ 16. ຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍສ້າງຕັ້ງ ແລະຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດນຳຂະແໜງການການຄ້າ. ການປະກອບຄຳຮ້ອງຂໍສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດນັ້ນຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຈະເປັນຜູ້ກຳນົດຕ່າງຫາກ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍສ້າງຕັ້ງແລ້ວ ຂະແໜງການການຄ້າ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງພິຈາລະນາໂດຍໄວ ແລະໃຫ້ຄຳຕອບຢ່າງຊ້າບໍ່ເກີນ 60 ວັນ ນັບແຕ່ມື້ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ທຸກວິສາຫະກິດຈະຖືວ່າໄດ້ສ້າງຕັ້ງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 17. ການຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດປະຕິບັດດ້ວຍວິທີຈົດກ່າຍເລກລຳດັບຂອງບັນດາວິສາຫະກິດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເປັນລະບົບເຂົ້າໃນ “ ປຶ້ມທະບຽນວິສາຫະກິດ ” ທີ່ເຕົ້າໂຮມສັນຍາ,

ກົດລະບຽບ ແລະທຸກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບວິສາຫະກິດຕ່າງໆ ຊຶ່ງເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັກສາໄວ້. ຫຼັງຈາກການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດແລ້ວ ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນແປງຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງກ່ຽວກັບວິສາຫະກິດ ເຊັ່ນການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບ, ການຍຸບເລີກ, ການຊໍາລະສະສາງນັ້ນຜູ້ຮັບຜິດຊອບວິສາຫະກິດຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຈະໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມທະບຽນວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 18. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວຕ້ອງໄດ້ຈົດທະບຽນອາກອນນຳຂະແໜງການເງິນ.

ໃບທະບຽນອາກອນ ແມ່ນໃບຕິດຕາມການປະຕິບັດພັນທະປະຈຳປີຕໍ່ລັດ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍການເງິນ.

ມາດຕາ 19. ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງແລ້ວ ວິສາຫະກິດຕ້ອງຕິດປ້າຍຊື່ວິສາຫະກິດຕາມລະບຽບການ. ຖ້າວິສາຫະກິດນັ້ນຫາກບໍ່ດຳເນີນກິດຈະການຂອງຕົນພາຍໃນໜຶ່ງປີນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງເປັນຕົ້ນໄປ ທະບຽນວິສາຫະກິດຈະຕົກໄປ.

ຫມວດທີ 2

ຫລັກການລວມຂອງບໍລິສັດ

ມາດຕາ 20. ບໍລິສັດແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຊຶ່ງບຸກຄົນ ນັບແຕ່ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ ຫລືນິຕິບຸກຄົນເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານສັນຍາເພື່ອເຕົ້າໂຮມຊັບສິມບັດ ທຶນຮອນ ແຮງງານ ແນໃສ່ດຳເນີນທຸລະກິດຮ່ວມກັນ ແລະແບ່ງປັນກຳໄລສຸດທິ.

ສຳລັບບໍລິສັດຈຳກັດນັ້ນ ບຸກຄົນຜູ້ດຽວ ຫລືນິຕິບຸກຄົນກໍສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້.

ມາດຕາ 21. ຢູ່ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ບໍລິສັດມີສາມຮູບແບບຄື:

- ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນ;
- ບໍລິສັດຈຳກັດ;
- ບໍລິສັດມະຫາຊົນ.

ມາດຕາ 22. ບໍລິສັດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນລະຫວ່າງຂາຮຸ້ນເອີ້ນວ່າ ສັນຍາບໍລິສັດ ຊຶ່ງເງື່ອນໄຂ ແລະ ເນື້ອໃນຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບກົດຫມາຍ ວ່າດ້ວຍຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະກົດຫມາຍອື່ນໆຂອງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ບໍລິສັດຈຳກັດຜູ້ດຽວ. ສັນຍາດັ່ງກ່າວເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພົວພັນລະຫວ່າງຜູ້ປະກອບທຶນດ້ວຍກັນ.

ບຸກຄົນຫລິນິຕິບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມສັນຍາເພື່ອປະກອບທຶນສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ ອາດຈະແມ່ນຂາຮຸ້ນຫລືຜູ້ຖືຮຸ້ນ.

ຂາຮຸ້ນ ແມ່ນຜູ້ລົງທຶນໃນບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນ ແລະ ບັນດາຜູ້ລິເລີ່ມສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດຈຳກັດ ຫລືບໍລິສັດມະຫາຊົນ.

ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແມ່ນຜູ້ລົງທຶນອື່ນໆຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ ແລະ ບໍລິສັດມະຫາຊົນ, ຊຶ່ງອາດມີຖານະ ເປັນນັກທຸລະກິດ ຫລືບໍ່ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 23. ທຶນຂອງບໍລິສັດແມ່ນໄດ້ມາຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງຂາຮຸ້ນ ແລະ ຜູ້ຖືຮຸ້ນ. ທຶນຂອງບໍລິສັດປະກອບດ້ວຍຊັບສົມບັດຄົງທີ່ ແລະທຶນຫມູນວງນ.

ມາດຕາ 24. ບໍລິສັດຈຳກັດ, ບໍລິສັດຈຳກັດຜູ້ດຽວ ແລະບໍລິສັດມະຫາຊົນ ຕ້ອງມີຄັງສະສົມຕາມລະບຽບການຊຶ່ງຫ້າກຈາກກຳໄລສຸດທິ ທີ່ແບ່ງປັນໄດ້ແຕ່ຫ້າຫາສິບສ່ວນຮ້ອຍ.

ສ່ວນການກຳນົດຄັງສະສົມອື່ນໆ ແລະຄັງແຮມັ້ນ ແມ່ນບົ່ງໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 25. ຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ປະກອບສ່ວນໃນກິດຈະການຂອງບໍລິສັດຕາມກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ;
- ຮັບຊາບກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງບໍລິສັດ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະລົງຄະແນນສຽງ;
- ໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ;
- ປະກອບທຶນໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ ແລະຖອກຮຸ້ນຕາມກຳນົດເວລາ;
- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດຕາມແຕ່ລະຮູບແບບບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 26. ບໍລິສັດບໍ່ເຄື່ອນໄຫວໃນນາມບຸກຄົນຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງເຫມືອນກັບວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ແຕ່ຫາກເຄື່ອນໄຫວໃນຖານະນິຕິບຸກຄົນ. ບໍລິສັດມີຖານະນິຕິບຸກຄົນ ນັບແຕ່ມີໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖານະນິຕິບຸກຄົນຂອງບໍລິສັດປະກອບດ້ວຍ :

- ຊື່ຂອງບໍລິສັດ ຊຶ່ງຕ້ອງບອກແຈ້ງວ່າເປັນບໍລິສັດຮູບແບບໃດ;
- ທີ່ຕັ້ງສຳນັກງານຂອງບໍລິສັດ;
- ຊັບສົມບັດຂອງບໍລິສັດ;
- ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກິດໜາຍຂອງບໍລິສັດໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະພັນທະຂອງຕົນ, ອາດສາມາດເປັນໂຈດ ຫລືຈຳເລີຍເຫມືອນກັບບຸກຄົນທຳມະດາ.

ມາດຕາ 27. ທຸກບໍລິສັດຕ້ອງມີກົດລະບຽບຂອງຕົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະມີ
ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້:

- ຊື່, ນາມສະກຸນ, ອາຊີບ, ສັນຊາດ ແລະທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງທຶນ;
- ຊື່, ວັດຖຸປະສົງ, ອາຍຸ ແລະສຳນັກງານຂອງບໍລິສັດ;
- ການຈັດຕັ້ງ ແລະຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດ;
- ການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຂາດທຶນ;
- ກອງປະຊຸມ ແລະວິທີລົງມະຕິ;
- ການຍຸບເລີກ ແລະການຊຳລະສະສາງ;
- ວິທີແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 28. ໃນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດນັ້ນບໍລິສັດອາດຈະມີການປ່ຽນແປງເພື່ອໃຫ້
ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການດ້ານເສດຖະກິດເຊັ່ນ ການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບ, ການເພີ່ມທຶນຂຶ້ນ ຫລື
ຫລຸດທຶນລົງ, ການຄວບປໍລິສັດເຂົ້າກັນ ຫລືການແຍກອອກຈາກກັນ, ການປ່ຽນແປງຮູບແບບບໍລິສັດ
ຫລືວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດ.

ການປ່ຽນແປງຂອງບໍລິສັດຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກກອງປະຊຸມຂອງຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນ.
ການປ່ຽນແປງຂອງບໍລິສັດຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ ເພື່ອຈົດໃສ່ໃນປຶ້ມທະບຽນ
ວິສາຫະກິດ ແລະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຂາຮຸ້ນ, ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະມວນຊົນຊາບ.

ການປ່ຽນແປງຂອງບໍລິສັດຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນພາຍໃນໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ສາເຫດຂອງການປ່ຽນ ແປງ
ນັ້ນໄດ້ເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 29. ການເພີ່ມທຶນຂຶ້ນຂອງບໍລິສັດອາດຈະດຳເນີນດ້ວຍການຍົກເອົາຄັງສະສົມ
ມາເພີ່ມມູນຄ່າຂອງແຕ່ລະຮຸ້ນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ດ້ວຍການເພີ່ມຈຳນວນຮຸ້ນຂຶ້ນ ຫລືດ້ວຍການຫັນເອົາ
ເຈົ້າໜີ້ຂອງບໍລິສັດມາເປັນຜູ້ຖືຮຸ້ນ. ໃນການເພີ່ມຈຳນວນຮຸ້ນນັ້ນຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດມີບູລິ
ມະສິດກ່ອນຄົນພາຍນອກ.

ມີແຕ່ບໍລິສັດມະຫາຊົນເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງສາມາດລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກໄດ້ຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ
ຈຳໜ່າຍໃບຮຸ້ນກູ້.

ການຫລຸດທຶນຂອງບໍລິສັດລົງອາດຈະດຳເນີນດ້ວຍການຫລຸດມູນຄ່າຂອງແຕ່ລະຮຸ້ນລົງ ຫລື
ຫລຸດຈຳນວນຮຸ້ນລົງ.

ມາດຕາ 30. ການຄວບປໍລິສັດເຂົ້າກັນມີສອງວິທີຄື :

- ສອງ ຫລືຫລາຍບໍລິສັດຄວບເຂົ້າກັນແລ້ວກາຍເປັນບໍລິສັດໃໝ່;
- ສອງ ຫລືຫລາຍບໍລິສັດຄວບເຂົ້າກັນແລ້ວກາຍເປັນບໍລິສັດໃດໜຶ່ງຂອງບໍລິສັດເຫລົ່ານັ້ນ.

ການຄວບປໍລິສັດເຂົ້າກັນນີ້ ອາດຈະຄວບປໍລິສັດຮູບແບບດຽວກັນ ຫລື ຮູບແບບຕ່າງ ກັນກໍ
ໄດ້.

ການແຍກບໍລິສັດອອກຈາກກັນ ແມ່ນການແບ່ງບໍລິສັດໜຶ່ງອອກເປັນຫລາຍບໍລິສັດຮູບແບບ ດຽວກັນ ຫລືຮູບແບບຕ່າງກັນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 31. ບໍລິສັດໃດໜຶ່ງຈະປ່ຽນແປງວິສາຫະກິດຂອງຕົນຈາກຮູບແບບບໍລິສັດໜຶ່ງໄປສູ່ ຮູບແບບບໍລິສັດອື່ນກໍໄດ້. ການປ່ຽນແປງຮູບແບບບໍລິສັດບໍ່ແມ່ນການສ້າງນິຕິບຸກຄົນຂຶ້ນໃໝ່.

ການປ່ຽນແປງຮູບແບບບໍລິສັດຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດລະບຽບຂອງຮູບແບບບໍລິສັດທີ່ຈັດຕັ້ງ ຂຶ້ນໃໝ່ນັ້ນເຊັ່ນ ຈຳນວນທຶນ, ຈຳນວນຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນເປັນຕົ້ນ.

ການປ່ຽນແປງຮູບແບບບໍລິສັດ ບໍ່ພາໃຫ້ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດເກົ່າຕົກໄປ. ການປ່ຽນແປງຮູບແບບ ຂອງບໍລິສັດຈະພາໃຫ້ມີການເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບ ຄວາມເຫັນດີຈາກກອງປະຊຸມຂອງຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 32. ການຍຸບເລີກບໍລິສັດແມ່ນການຢຸດເຊົາດຳເນີນກິດຈະການຂອງບໍລິສັດໂດຍ ເດັດຂາດ. ບໍລິສັດອາດຈະຍຸບເລີກຕາມກຳນົດເວລາ ຫລືກ່ອນກຳນົດເວລາທີ່ຕົນໄດ້ວາງໄວ້ກໍໄດ້. ການຍຸບເລີກບໍລິສັດຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຂາຮຸ້ນ, ຜູ້ຖືຮຸ້ນ, ເຈົ້າໜີ້ ແລະປະກາດໃຫ້ ມວນຊົນຊາບ.

ບໍລິສັດຕ່າງໆອາດຈະຖືກຍຸບເລີກຍ້ອນສາເຫດທີ່ໄປດັ່ງນີ້ :

- ຄົບອາຍຸທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບ;
- ໄດ້ບັນລຸວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດແລ້ວ;
- ຂາຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຖືຮຸ້ນລົງມະຕິຍຸບເລີກກ່ອນອາຍຸຂອງບໍລິສັດ;
- ເຄື່ອນໄຫວບໍ່ໄດ້ຕາມວັດຖຸປະສົງ;
- ບໍ່ສາມາດດຳເນີນກິດຈະການຕໍ່ໄປໄດ້ຍ້ອນຂາດທຶນເປັນຕົ້ນ;
- ການລົບລ້າງສັນຍາບໍລິສັດ;
- ຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ຍຸບເລີກ;
- ການລົ້ມລະລາຍ.

ນອກຈາກສາເຫດຍຸບເລີກທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ສຳລັບບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນຍັງມີສາເຫດຍຸບ ເລີກສະເພາະເຊັ່ນ ຂາຮຸ້ນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຖືກລົ້ມລະລາຍ ຫລື ຖືກຫ້າມດຳເນີນທຸລະກິດ, ຂາດຄວາມສາ ມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ແສງຊີວິດ, ເວັ້ນແສງແຕ່ກົດລະບຽບຫາກໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ຫມວດທີ 3

ວິສາຫະກິດເອກະຊົນ

ມາດຕາ 33. ວິສາຫະກິດເອກະຊົນ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຊຶ່ງບຸກຄົນ ຫລືນິຕິບຸກຄົນ ເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວທາຜົນກຳໄລ.

ວິສາຫະກິດເອກະຊົນອາດຈະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສອງຮູບການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຄື: ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ບໍລິສັດ.

I. ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 34. ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ມີທຶນຈົດທະບຽນແຕ່ 1.000.000 ກີບຂຶ້ນໄປຊຶ່ງບຸກຄົນຜູ້ດຽວເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຮັບຜິດຊອບແຕ່ຜູ້ດຽວຕໍ່ຫນີ້ສິນທັງ ຫມົດ ຂອງວິສາຫະກິດ. ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ເຄື່ອນໄຫວໃນນາມສ່ວນຕົວຂອງເຈົ້າຂອງວິສາຫະ ກິດເອງ.

ມາດຕາ 35. ຊື່ຂອງວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນອາດຈະໃສ່ຕາມຊື່ຂອງເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດເອງ ຫລືຕາມຂະແໜງທຸລະກິດ ແລະ ອື່ນໆກໍໄດ້. ໃນເອກະສານຂອງວິສາຫະກິດນັ້ນຕ້ອງບົ່ງແຈ້ງວ່າ “ ວິ ສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ “.

ມາດຕາ 36. ເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວວິສາຫະກິດ ຂອງຕົນ ຫລືຈະໃຫ້ຜູ້ອື່ນມາຄຸ້ມຄອງແທນຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການ ເຄື່ອນໄຫວວິສາຫະກິດດັ່ງກ່າວ.

ເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດເປັນຜູ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຜົນກຳໄລທີ່ໄດ້ຮັບ ແລະ ກ່ຽວກັບບັນຫາ ອື່ນໆແຕ່ຜູ້ດຽວ.

ມາດຕາ 37. ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນອາດຈະປ່ຽນແປງວັດຖຸປະສົງ ຫລືຂະແໜງທຸລະ ກິດຂອງຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສັ້ນກ່ອນ ແລະ ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າ ທີ່ທະບຽນວິສາຫະກິດຊາບ ເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນຈະຂໍອະນຸຍາດຍຸບເລີກວິສາຫະກິດຂອງ ຕົນຕໍ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນວິສາຫະກິດກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຊາບ ແລະ ຮັບປະກັນການຊຳລະ ສະສາງຫນີ້ສິນທັງຫມົດຂອງວິສາຫະກິດຕົນ.

II. ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນ

ມາດຕາ 38. ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນແມ່ນຮູບແບບຂອງບໍລິສັດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍ ອີງໃສ່ຄວາມເຊື່ອໃຈລະຫວ່າງຊາຮຸ້ນດ້ວຍກັນເປັນຕົ້ນຕໍ.

ຊາຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນທຸກຄົນມີຖານະເປັນນັກທຸລະກິດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນຕໍ່ຫນີ້ ສິນທັງຫມົດຂອງບໍລິສັດໂດຍບໍ່ມີຂອບເຂດ.

ມາດຕາ 39. ບໍລິສັດອາດຈະເອົາຊື່ຂອງຂາຮຸ້ນຜູ້ໜຶ່ງ ຫລືຫລາຍຄົນມາເປັນຊື່ຂອງບໍລິສັດ ຫລື ຈະໃສ່ຊື່ແນວອື່ນກໍໄດ້ ແຕ່ຊື່ຂອງບໍລິສັດຕ້ອງມີຄຳວ່າ “ ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນ “ ຕິດນຳ.

ທຶນຂອງບໍລິສັດ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກການປະກອບຂອງຂາຮຸ້ນ. ການປະກອບທຶນອາດຈະປະກອບ ເປັນເງິນ, ເປັນວັດຖຸ, ເປັນແຮງງານ ຫລືເປັນຊັບສິນທາງຫົວຄິດປັນຍາ ຊຶ່ງຕ້ອງຕີມູນຄ່າເປັນເງິນ.

ການປະກອບທຶນ ແລະການຖອກຮຸ້ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມການກຳນົດຂອງຜູ້ຈັດການບໍລິສັດ.

ໃບຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນບໍ່ສາມາດປ່ຽນມືໄດ້.

ມາດຕາ 40. ຂາຮຸ້ນທັງຫມົດສາມາດເປັນຜູ້ຈັດການຮ່ວມກັນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດລະບຽບຂອງ ບໍລິສັດຫາກໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຈັດການ ຫາກບໍ່ແມ່ນຂາຮຸ້ນນັ້ນ ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີເປັນ ເອກະພາບຈາກຂາຮຸ້ນທັງຫມົດ ຖ້າວ່າກົດລະບຽບຫາກບໍ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 41. ໃນການພົວພັນກັບຂາຮຸ້ນນັ້ນຜູ້ຈັດການມີສິດດຳເນີນທຸກກິດຈະການຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງບໍລິສັດເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດລະບຽບຫາກບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ສ່ວນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ຈັດການທີ່ພົວພັນກັບບຸກຄົນພາຍນອກ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດຖຸປະ ສົງຂອງບໍລິສັດນັ້ນລ້ວນແຕ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບໍລິສັດ.

ຜູ້ຈັດການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕາມກົດຫມາຍຕໍ່ບໍລິສັດໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຜິດພາດສ່ວນຕົວ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ບໍລິສັດໄດ້ຮັບຄວາມເສັຽຫາຍເຊັ່ນ: ການໃຊ້ອຳນາດເກີນຂອບເຂດ, ການລະ ເມີດກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

ຜູ້ຈັດການທີ່ເປັນຂາຮຸ້ນຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ງໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີເປັນເອກະສັນ ຈາກບັນດາຂາຮຸ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວເອງບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ.

ສ່ວນຜູ້ຈັດການທີ່ບໍ່ເປັນຂາຮຸ້ນນັ້ນຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ງຕາມທີ່ກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດໄດ້ບົ່ງ ໄວ້.

ມາດຕາ 42. ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນອາດຈະມີເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດ ສອບບັນຊີມີໜ້າທີ່ກວດກາບັນຊີ ແລະຍັງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມຕົວຈິງ ແລະ ຕາມລະບຽບຫລັກ ການຂອງເອກະສານບັນຊີ, ເຮັດບົດລາຍງານສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມຂາຮຸ້ນ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍກອງປະຊຸມຂາຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 43. ຂາຮຸ້ນທຸກຄົນມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດ;
- ໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ;
- ຮັບຊາບກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆຂອງບໍລິສັດ;
- ຮັບຊາບບົດລາຍງານຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ;

- ໄດ້ຮັບເອກະສານຢ່າງຊ້າບໍ່ໃຫ້ເກີນສິບຫ້າວັນ ກ່ອນວັນນັດປະຊຸມປະຈຳປີ;
- ຕັ້ງຄຳຖາມ ແລະສະເໜີຄວາມຄິດຄວາມເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນກ່ຽວກັບການ ຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດຕໍ່ຜູ້ຈັດການ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະລົງຄະແນນສຽງ.

ຂາຮຸ້ນບໍ່ມີສິດດຳເນີນທຸລະກິດຂະແໜງດຽວກັນ ກັບ ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນຂອງຕົນ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ຜູ້ ກ່ຽວຫາກໄດ້ດຳເນີນທຸລະກິດນັ້ນມາກ່ອນແລ້ວ ແລະພາຍຫລັງທີ່ບໍລິສັດໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແລ້ວກໍບໍ່ໄດ້ ມີການທັກທ້ອງ.

ຂາຮຸ້ນທຸກຄົນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນໂດຍບໍ່ມີຂອບເຂດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດ. ຂາຮຸ້ນທີ່ ເຂົ້າມາໃຫມ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດທີ່ມີມາແຕ່ກ່ອນ ແລະຂາຮຸ້ນທີ່ອອກຈາກບໍລິສັດໄປ ແລ້ວກໍຍັງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດທີ່ໄດ້ມີກ່ອນຕົນຖອນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 44. ກອງປະຊຸມຂາຮຸ້ນໄຂຂຶ້ນຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງວຽກງານຢ່າງ ຫນ້ອຍປີລະຄັ້ງ. ຜູ້ຈັດການຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມຢ່າງຊ້າສິບຫ້າວັນກ່ອນວັນໄຂປະຊຸມ ພ້ອມທັງແຈ້ງ ລາຍການປະຊຸມໄປພ້ອມ.

ກອງປະຊຸມຂາຮຸ້ນ ມີໜ້າທີ່ພິຈາລະນາທຸກບັນຫາ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງບໍລິສັດເປັນ ຕົ້ນ ກ່ຽວກັບການແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງຜູ້ຈັດການ, ການກຳນົດອາຍຸການ ແລະ ເງິນເດືອນຂອງ ຜູ້ ຈັດການ, ການວາງລະບຽບການເງິນຂອງບໍລິສັດ, ການແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ, ການຮັບ ຮອງເອົາບັນຊີປະຈຳປີ, ການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ, ການໂອນຮຸ້ນ, ການສືບຕໍ່ ຫລືຍຸບເລີກບໍລິສັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບ.

ການລົງມະຕິກ່ຽວກັບບັນຫາສຳຄັນຕ່າງໆ ຂອງບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເປັນ ເອກະສັນໃນກອງປະຊຸມຂາຮຸ້ນ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ກົດລະບຽບຫາກໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ບັນດາບັນຫາທີ່ຕ້ອງຕົກລົງເຫັນດີເປັນເອກະສັນມີດັ່ງນີ້ :

- ການປົດຕຳແໜ່ງຜູ້ຈັດການທີ່ເປັນຂາຮຸ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວເອງບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ;
- ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການສືບຕໍ່ ຫລືຍຸບເລີກບໍລິສັດໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຈັດການຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ທີ່ ຂາຮຸ້ນຫາກຖືກປົດຕຳແໜ່ງ ຫລືໃນກໍລະນີທີ່ຂາຮຸ້ນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຫາກຫມົດຖານະເປັນນັກທຸລະ ກິດ;
- ການໂອນຮຸ້ນໃຫ້ຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຂາຮຸ້ນ;
- ແລະການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

III. ບໍລິສັດຈຳກັດ

ມາດຕາ 45. ບໍລິສັດຈຳກັດ ແມ່ນຮູບແບບບໍລິສັດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍຮູບການແບ່ງທຶນ ເປັນຮຸ້ນ ແຕ່ລະຮຸ້ນມີມູນຄ່າເທົ່າກັນ ໂດຍມີຜູ້ຖືຮຸ້ນໃນການລິເລີ່ມສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດແຕ່ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ. ຜູ້

ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດມີຈຳນວນທັງຫມົດບໍ່ເກີນຊາວຄົນ ຊຶ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຫນີ້ສິນບໍລິສັດບໍ່ເກີນມູນຄ່າຮຸ້ນທີ່ຕົນຍັງບໍ່ທັນຖອກເຕັມເທົ່ານັ້ນ.

ຜູ້ຖືຮຸ້ນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີຖານະເປັນນັກທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 46. ຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດອາດຈະປະກອບເປັນເງິນ ຫລືວັດຖຸກໍໄດ້. ຮຸ້ນທີ່ເປັນວັດຖຸຕ້ອງໄດ້ມອບໃນມື້ສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດໂລດ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຕີມູນຄ່າເປັນເງິນໂດຍຄະນະກວດກາການປະກອບຮຸ້ນ ຫລືກອງປະຊຸມສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ. ຮຸ້ນທີ່ປະກອບເປັນເງິນຕ້ອງໄດ້ຖອກຢ່າງຫນ້ອຍຫ້າສິບສ່ວນຮ້ອຍຂອງມູນຄ່າຮຸ້ນ ທີ່ຕ້ອງປະກອບໃນມື້ສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ. ສ່ວນທີ່ຍັງເຫລືອຕ້ອງຖອກພາຍໃນກຳນົດສອງປີ ນັບແຕ່ມື້ບໍລິສັດໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 47. ຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດຈະໂອນໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼືຄົນພາຍນອກບໍລິສັດກໍໄດ້.

ສຳລັບການໂອນຮຸ້ນໃຫ້ຄົນພາຍນອກບໍລິສັດນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີໂດຍສຽງສ່ວນຫລາຍຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າຢ່າງຫນ້ອຍໃຫ້ສອງສ່ວນສາມຂອງທຶນບໍລິສັດ.

ໃບຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດບໍ່ສາມາດປ່ຽນມືໄດ້.

ມາດຕາ 48. ຊື່ຂອງບໍລິສັດຈຳກັດອາດໃສ່ຕາມວັດຖຸປະສົງ ຫລືຕາມຂະແໜງທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດກໍໄດ້, ແຕ່ຕ້ອງມີຄຳວ່າ “ ບໍລິສັດຈຳກັດ “ ຕື່ມໃສ່ນຳ.

ທຶນຈົດທະບຽນຕໍ່ສຸດຂອງບໍລິສັດຈຳກັດແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຫລຸດ 5.000.000 ກີບ ເວັ້ນເສຍແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດໄວ້ສູງກວ່ານີ້ສຳລັບບາງທຸລະກິດ.

ບໍລິສັດຈະນຳໃຊ້ທຶນທີ່ມາຈາກການປະກອບຮຸ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອບໍລິສັດຫາກໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 49. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດຈຳກັດແມ່ນດຳເນີນໂດຍຜູ້ຈັດການຜູ້ໜຶ່ງ ຫລືຫລາຍຄົນ.

ຜູ້ຈັດການຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຫລືຕາມກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ. ຜູ້ຈັດການອາດຈະຖືກຄັດເລືອກເອົາໃນບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຫລືຄົນພາຍນອກກໍໄດ້.

ອາຍຸການຂອງຜູ້ຈັດການແມ່ນກຳນົດຕາມຄຳຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ໃນເວລາສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ ຫລືໃນເວລາດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດ.

ເງິນເດືອນຂອງຜູ້ຈັດການ ແມ່ນກຳນົດໂດຍກົດລະບຽບ ຫລືໂດຍກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 50. ຜູ້ຈັດການມີສິດລົງລາຍເຊັນໃນນາມບໍລິສັດ. ລາຍເຊັນໃດຫາກບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດແລ້ວກໍຖືວ່າເປັນໂມຄະສຳລັບບໍລິສັດ. ຜູ້ຈັດການມີສິດໃນການດຳເນີນກິດຈະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດ ຊຶ່ງບໍ່ໄວ້ໃນກົດລະບຽບເຊັນ ມີສິດກູ້ຢືມ ແລະ ໃຫ້ກູ້ຢືມ.

ໃນການພົວພັນກັບຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຜູ້ຈັດການມີສິດດຳເນີນທຸກກິດຈະການຄຸ້ມຄອງເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງບໍລິສັດ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ກົດລະບຽບຫາກໄດ້ບິ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ຜູ້ຈັດການຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ.

ຜູ້ຈັດການມີພັນທະໃຊ້ຄວາມສາມາດຂອງຕົນດຳເນີນວຽກງານຂອງບໍລິສັດ ແລະ ບໍ່ມີສິດເຄື່ອນໄຫວໃນສິ່ງທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ຫລືກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 51. ຜູ້ຈັດການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບໍລິສັດ ແລະຕໍ່ບຸກຄົນພາຍນອກຕາມກົດໝາຍ ໃນກໍລະນີທີ່ຕົນໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້, ລະເມີດກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ, ໄດ້ມີຄວາມຜິດພາດ ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສັ້ງຫາຍ.

ຜູ້ຈັດການຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ນງ ໂດຍມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າໃຫ້ ຫລາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນຮຸ້ນທັງໝົດຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 52. ບໍລິສັດຈຳກັດທີ່ມີທຶນແຕ່ 100.000.000 ກີບຂຶ້ນໄປແລ້ວໃຫ້ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີໜຶ່ງຄົນ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຈາກກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ໂດຍເລືອກເອົາໃນບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນນຳອົງການຈັດຕັ້ງວິຊາຊີບການບັນຊີ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີມີອາຍຸການສາມປີ ແລະ ສາມາດຖືກ ແຕ່ງຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີມີໜ້າທີ່ :

- ກວດກາບັນຊີ ແລະ ຍິ່ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງເອກະສານບັນຊີ;
- ເຮັດບົດລາຍງານແລ້ວສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມປະຈຳປີ ແລະ ສິ່ງບົດລາຍງານຫຍໍ້ໃຫ້ບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນຢ່າງຊ້າສິບຫ້າວັນກ່ອນວັນເປີດປະຊຸມ;
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີມີສິດທວງເອົາເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກທຸກພາກ ສ່ວນຂອງບໍລິສັດ.

ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນເປັນຜູ້ກຳນົດຄ່າກວດສອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ.

ໃນການປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນນັ້ນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ຈັນຍາບັນທີ່ອົງການຈັດຕັ້ງວິຊາຊີບການບັນຊີໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ ຢ່າງເປັນເອກະລາດ, ມີແຕ່ສານຫລືອົງການຈັດຕັ້ງວິຊາຊີບການບັນຊີເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງສາມາດປົດຕຳແໜ່ນງຂອງຜູ້ກ່ຽວໄດ້.

ມາດຕາ 53. ຜູ້ຖືຮຸ້ນມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງຮຸ້ນທີ່ຕົນປະກອບ;
- ໄດ້ຮັບຊາບບັນຫາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງບໍລິສັດ;
- ໄດ້ຮັບເອກະສານຢ່າງຊ້າສິບຫ້າວັນກ່ອນວັນໄຂກອງປະຊຸມປະຈຳປີ;

- ຕັ້ງຄຳຖາມ ແລະ ສະເໜີຄວາມຄິດຄວາມເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດຕໍ່ຜູ້ຈັດການ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງ ໂດຍຖືເອົາຫນຶ່ງຮຸ້ນຕໍ່ຫນຶ່ງຄະແນນ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າໃຫ້ມູນຄ່າຮຸ້ນເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງທຶນບໍລິສັດກໍ່ມີສິດຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນບໍ່ມີສິດຖອນຮຸ້ນຂອງຕົນ ມີແຕ່ສິດ ໂອນຮຸ້ນໃຫ້ຜູ້ອື່ນເທົ່ານັ້ນ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນຕ້ອງຖອກຮຸ້ນຂອງຕົນຕາມກຳນົດເວລາ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຫນີ້ສິນຂອງບໍລິສັດບໍ່ເກີນມູນຄ່າຮຸ້ນທີ່ຕົນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖອກເຕັມເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 54. ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນໄຂຂຶ້ນຢ່າງຫນ້ອຍປີລະຄັ້ງ. ນອກຈາກນີ້ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນຈະໄຂຂຶ້ນຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງວຽກງານບໍລິສັດກໍ່ໄດ້.

ກອງປະຊຸມຈະໄຂຂຶ້ນໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ຖືຮຸ້ນເຂົ້າຮ່ວມຊຶ່ງມີທຶນຫລາຍກວ່າເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງທຶນບໍລິສັດ.

ຜູ້ຈັດການຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມຢ່າງຊ້າ ສິບຫ້າວັນ ກ່ອນວັນໄຂປະຊຸມພ້ອມທັງແຈ້ງລາຍການປະຊຸມໄປພ້ອມ.

ນອກຈາກນີ້ກອງປະຊຸມອາດຈະຖືກຮຽກໂຮມໂດຍ :

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າໃຫ້ຢ່າງຫນ້ອຍເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງທຶນບໍລິສັດ;
- ຜູ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກສານຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ;
- ຜູ້ອຸ້ມຂຸບບໍລິສັດຊົ່ວຄາວຊຶ່ງຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກສານ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍລິສັດຫາກພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ;
- ຜູ້ຊຳລະສະສາງ.

ມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນຈະມີຜົນສັກສິດໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງທີ່ມີທຶນຫລາຍກວ່າເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງທຶນບໍລິສັດ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບ ແລະ ການຮັບຮອງເອົາຜູ້ຖືຮຸ້ນໃໝ່ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງສອງສ່ວນສາມຂອງທຶນບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 55. ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນມີໜ້າທີ່ :

- ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລື ປົດຕຳແໜ່ງຜູ້ຈັດການ;
- ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ;
- ລົງມະຕິກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານຕ່າງໆຂອງບໍລິສັດໃນປີຜ່ານມາ ແລະ ແຜນການໃນປີຕໍ່ໄປ;
- ຮັບຮອງເອົາບັນຊີປະຈຳປີ;
- ຮັບຮອງເອົາການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ.

ມາດຕາ 56. ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນຈະປ່ຽນແປງກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ສອງສ່ວນສາມຂອງທຶນບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 57. ບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນແຕ່ ພຽງຜູ້ດຽວ ແລະຕ້ອງມີທຶນຈົດທະບຽນ ແຕ່ 5.000.000 ກີບຂຶ້ນໄປ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍ ລິສັດບໍ່ເກີນມູນຄ່າທຶນຈົດທະບຽນຂອງບໍລິສັດ.

ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ອາດຈະແມ່ນບຸກຄົນ ຫລືນິຕິບຸກຄົນກໍໄດ້. ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິ ສັດຈຳກັດຜູ້ດຽວ ຊຶ່ງເປັນບຸກຄົນຜູ້ດຽວແມ່ນບໍ່ມີສິດສ້າງຕັ້ງຫລາຍບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ຂຶ້ນໄດ້.

ມາດຕາ 58. ຜູ້ຈັດການຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ອາດຈະແມ່ນຜູ້ຖືຮຸ້ນເອງ ຫລືບຸກ ຄົນພາຍນອກກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນຫາກແມ່ນນິຕິບຸກຄົນແລ້ວ ຜູ້ຈັດການຕ້ອງແມ່ນບຸກຄົນພາຍ ນອກ.

ຜູ້ຈັດການທີ່ເປັນຜູ້ຖືຮຸ້ນມີສິດດຳເນີນທຸກກິດຈະການຂອງບໍລິສັດ ແລະ ມີສິດຕິກລົງທຸກບັນຫາ ຂອງບໍລິສັດໄດ້. ສ່ວນຜູ້ຈັດການທີ່ບໍ່ແມ່ນຜູ້ຖືຮຸ້ນນັ້ນ ກ່ອນຈະຕິກລົງບັນຫາສຳຄັນໃດໜຶ່ງຂອງບໍລິສັດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ຖືຮຸ້ນເສັຽກ່ອນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

ການຕິກລົງຂອງຜູ້ຈັດການຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກເຂົ້າໃນປຶ້ມບັນທຶກຂອງບໍລິສັດຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 59. ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ອາດຈະມອບສິດດຳເນີນກິດຈະການຂອງບໍລິ ສັດທັງໝົດ ຫລືບາງສ່ວນໃຫ້ຄົນພາຍນອກກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ຫາກເສັຽຊີວິດ ບໍລິສັດກໍຈະສືບຕໍ່ດຳເນີນກິດຈະ ການຕໍ່ໄປໂດຍຜູ້ສືບທອດຜູ້ໜຶ່ງ ຫລື ຫລາຍຄົນ ເວັ້ນເສັຽແຕ່ກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດຫາກໄດ້ບົ່ງໄວ້ ຢ່າງອື່ນ. ຖ້າຜູ້ສືບທອດຫາກມີຫລາຍຄົນແລ້ວ ບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ກໍຈະປ່ຽນຮູບແບບເປັນບໍລິສັດຈຳ ກັດຫົວໄປ. ການຍຸບເລີກຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ຈະພາໃຫ້ມີການຊຳລະສະສາງໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກບໍ່ມີ ຜູ້ສືບທອດເທົ່ານັ້ນ.

ນອກຈາກລະບຽບຫລັກການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 57 ແລະ 58 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລ້ວ ການສ້າງຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ-ຜູ້ດຽວ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ຫລັກການຂອງບໍລິສັດຈຳກັດຫົວໄປ.

IV. ບໍລິສັດມະຫາຊົນ

ມາດຕາ 60. ບໍລິສັດມະຫາຊົນ ແມ່ນຮູບແບບບໍລິສັດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍຮູບການແບ່ງ ທຶນເປັນຮຸ້ນ ແຕ່ລະຮຸ້ນມີມູນຄ່າເທົ່າກັນ ແລະ ມີຜູ້ຖືຮຸ້ນລິເລີ່ມສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດແຕ່ເຈັດຄົນຂຶ້ນໄປຊຶ່ງມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນບໍລິສັດບໍ່ເກີນມູນຄ່າຮຸ້ນທີ່ຕົນຍັງບໍ່ທັນຖອກເຕັມເທົ່ານັ້ນ.

ຜູ້ຖືຮຸ້ນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີຖານະເປັນນັກທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 61. ຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນອາດຈະປະກອບເປັນເງິນ ຫລືວັດຖຸກໍໄດ້.

ຮຸ້ນທີ່ເປັນເງິນຕ້ອງໄດ້ຖອກໃນມື້ສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດຢ່າງຫນ້ອຍຊາວຫ້າສ່ວນຮ້ອຍຂອງມູນຄ່າຮຸ້ນ ທີ່ຕົນຕ້ອງປະກອບ, ສ່ວນທີ່ເຫລືອຕ້ອງຖອກພາຍໃນກຳນົດສາມປີ ນັບແຕ່ມື້ບໍລິສັດໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິ ສາຫະກິດເປັນຕົ້ນໄປ ຕາມການກຳນົດຂອງສະພາບໍລິຫານ.

ຮຸ້ນທີ່ມອບເປັນວັດຖຸຕ້ອງຕີມູນຄ່າເປັນເງິນ ໂດຍຄະນະກວດກາການປະກອບຮຸ້ນ ຫລື ກອງ ປະຊຸມສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ ແລະຕ້ອງໄດ້ມອບໃຫ້ບໍລິສັດໃນວັນຈອງຮຸ້ນ.

ມູນຄ່າຮຸ້ນຫນຶ່ງຂອງບໍລິສັດສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 10.000 ກີບ.

ມາດຕາ 62. ໃບຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນຈະໂອນໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫລືຄົນພາຍນອກບໍລິ ສັດກໍໄດ້. ສຳລັບການໂອນຮຸ້ນໃຫ້ຄົນພາຍນອກບໍລິສັດນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະພາບໍລິຫານຊາບ ພາຍໃນ ກຳນົດເຈັດວັນ ນັບແຕ່ມື້ໂອນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃບຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນສາມາດປ່ຽນມືໄດ້.

ມາດຕາ 63. ຊື່ຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນອາດຈະໃສ່ຕາມຂະແໜງທຸລະກິດ, ຕາມວັດຖຸປະສົງ ຂອງບໍລິສັດ ແລະອື່ນໆໂດຍມີຄຳວ່າ “ ບໍລິສັດມະຫາຊົນ “ ຕິດພ້ອມ.

ທຶນຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນນອກຈາກໄດ້ມາຈາກການປະກອບທຶນ ແລະ ຜູ້ຖືຮຸ້ນແລ້ວຍັງສາ ມາດລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ຈາກການຈຳຫນ່າຍໃບຮຸ້ນກູ້ໄດ້. ບໍລິສັດຈະນຳໃຊ້ ທຶນດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.

ທຶນຈົດທະບຽນ ຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ ຢ່າງຫນ້ອຍບໍ່ໃຫ້ຕ່ຳກ່ວາ 50.000.000 ກີບ, ເວັ້ນເສັງ ແຕ່ລັດຖະບານຫາກໄດ້ກຳນົດສູງກວ່ານີ້ສຳລັບບາງທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 64. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ ແມ່ນດຳເນີນໂດຍສະພາບໍລິຫານ ຊຶ່ງປະກອບ ດ້ວຍສະມາຊິກແຕ່ຫ້າ ຫາ ສິບເອັດຄົນ ໃນນັ້ນຕ້ອງມີຜູ້ຕາງໜ້າຄົນງານຫນຶ່ງ ຫລືສອງຄົນ.

ກຳມະການສະພາບໍລິຫານມີອາຍຸການສາມປີ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ແລະອາດຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ງໂດຍ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄໝສາມັນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ. ກຳມະການສະພາບໍລິຫານສາມາດຖືກແຕ່ງຕັ້ງຄືນໃໝ່ ໄດ້.

ມາດຕາ 65. ກຳມະການສະພາບໍລິຫານຕ້ອງເປັນຜູ້ຖືຮຸ້ນເວັ້ນເສັງແຕ່ຜູ້ຕາງໜ້າຄົນງານ.

ກຳມະການສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ຕາງໜ້າບໍລິສັດ ແລະມີສິດເຄື່ອນໄຫວແຕ່ໃນນາມສະພາບໍ ລິຫານເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ກຳມະການສະພາບໍລິຫານຫາກເປັນທັງຄົນງານ ຜູ້ກ່ຽວຈະໄດ້ຮັບນະໂຍ ບາຍ ກ່ຽວກັບການປະກັນໄພ ແລະອື່ນໆ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄົນງານຜູ້ອື່ນໆ.

ເປັຍປະຊຸມຂອງກຳມະການປະຈຳສະພາບໍລິຫານແມ່ນກຳນົດໂດຍກົດລະບຽບ ຫລືໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 66. ສະພາບໍລິຫານມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້ :

- ຕົກລົງກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວທົ່ວໄປຂອງບໍລິສັດ;
- ເລືອກຕັ້ງເອົາປະທານສະພາບໍລິຫານໜຶ່ງຄົນ;
- ເລືອກຕັ້ງເອົາຜູ້ອຳນວຍການ;
- ກຳນົດເປັຍປະຊຸມຂອງປະທານ, ກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ແລະເງິນເດືອນຂອງ ຜູ້ອຳນວຍການ;
- ສະຫລຸບັນຊີປະຈຳປີຂອງບໍລິສັດ, ເຮັດບົດລາຍງານການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດ;
- ອະນຸມັດການຄ້າປະກັນ;
- ຈັດເອກະສານຕ່າງໆຂອງບໍລິສັດໃຫ້ຜູ້ຖືຮຸ້ນ;
- ໄຂກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນ ແລະຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມອື່ນໆຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 67. ສະພາບໍລິຫານໄຂກອງປະຊຸມໄດ້ທຸກເວລາຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງວຽກງານ. ກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານຈະໄຂຂຶ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອທາກມີກຳມະການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງໜ້ອຍເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານທັງຫມົດ.

ກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານຖືກຮຽກໂຮມໂດຍ :

- ປະທານສະພາບໍລິຫານ;
- ກຳມະການສະພາບໍລິຫານຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານຫາກບໍ່ຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມ.

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານຈະມີຜົນສັກສິດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບສຽງສ່ວນຫລາຍຂອງບັນດາກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ແລະຜູ້ຕາງໜ້າກຳມະການສະພາບໍລິຫານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີສຽງເທົ່າກັນນັ້ນ ສຽງຂອງປະທານເປັນອັນຕັດສິນຊື້ຂາດ.

ມາດຕາ 68. ຄະນະກຳມະການສະພາບໍລິຫານຕ້ອງຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງຮ່ວມກັນຕໍ່ບໍລິສັດ ແລະຕໍ່ຄົນພາຍນອກ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ລະເມີດລະບຽບກົດຫມາຍ, ກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ ຫລືໄດ້ມີຄວາມຜິດພາດໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສັຽຫາຍ. ຖ້າຄວາມເສັຽຫາຍດັ່ງກ່າວ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດພາດຂອງກຳມະການ ສະພາບໍລິຫານຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງແລ້ວຜູ້ນັ້ນກໍຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍແຕ່ຜູ້ດຽວ. ນອກຈາກນັ້ນ ກຳມະການສະພາບໍລິຫານອາດຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 69. ສະພາບໍລິຫານເລືອກຕັ້ງເອົາປະທານໜຶ່ງຄົນ ໃນບັນດາສະມາຊິກຂອງຕົນ ເອີ້ນວ່າ ປະທານສະພາບໍລິຫານ. ນິຕິບຸກຄົນຈະເປັນປະທານສະພາບໍລິຫານບໍ່ໄດ້. ປະທານມີອາຍຸ ການເທົ່າກັບກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ແລະສາມາດສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງໄດ້ໃໝ່ ເວັ້ນເສັງແຕ່ກົດ ລະບຽບຂອງບໍລິສັດຫາກບົ່ງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ປະທານສະພາບໍລິຫານອາດຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ງໂດຍສະພາບໍລິຫານ.

ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານຫາກຕິດຂັດ ແມ່ນກຳມະການສະພາບໍລິຫານຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເປັນຜູ້ດຳເນີນ ງານແທນຕາມການຕົກລົງຂອງສະພາບໍລິຫານ.

ມາດຕາ 70. ປະທານສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ຮຽກໂຮມ ແລະນຳພາກອງປະຊຸມ.

ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ລະອຽດຂອງປະທານສະພາບໍລິຫານ ແມ່ນກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ.

ທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງປະທານໃນການພົວພັນກັບຄົນພາຍນອກ ແມ່ນຕົກເປັນຄວາມຮັບ ຜິດຊອບຂອງບໍລິສັດທັງໝົດ ເວັ້ນເສັງແຕ່ທາງບໍລິສັດຫາກມີຫລັກຖານວ່າຄົນພາຍນອກນັ້ນ ຮູ້ວ່າການ ກະທຳຂອງປະທານ ແມ່ນຢູ່ນອກຂອບເຂດວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດ.

ປະທານຈະອະນຸມັດການຄ້າປະກັນໃນນາມບໍລິສັດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບສິດສະເພາະຈາກ ສະພາບໍລິຫານເທົ່ານັ້ນ.

ປະທານໃນຖານະເປັນກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບເຊັ່ນດຽວກັນກັບກຳມະ ການສະພາບໍລິຫານຜູ້ອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 68 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ນອກຈາກນີ້ ປະ ທານຍັງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄວາມຜິດສ່ວນຕົວອີກ ໃນການດຳເນີນວຽກງານຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 71. ສະພາບໍລິຫານອາດຈະເລືອກຕັ້ງເອົາບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງມາເປັນຜູ້ອຳນວຍການ ຕາມຄຳສະເໜີຂອງປະທານ.

ຜູ້ອຳນວຍການອາດຈະຄັດເລືອກເອົາໃນບັນດາກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ຫລື ຄົນພາຍນອກ ກໍໄດ້ປະທານສະພາບໍລິຫານອາດຈະຮັບຜິດຊອບເປັນຜູ້ອຳນວຍການ ຕາມຄວາມ ເຫັນດີຂອງສະພາບໍ ລິຫານກໍໄດ້ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ : “ປະທານອຳນວຍການ “.

ຜູ້ອຳນວຍການອາດຈະຖືກປົດຕຳແໜ່ງໂດຍສະພາບໍລິຫານ. ເງິນເດືອນຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ແມ່ນສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ກຳນົດ. ອາຍຸການ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະການ ຂອງສະພາບໍລິຫານ ແມ່ນສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ກຳນົດ. ສຳລັບຜູ້ອຳນວຍການທີ່ເປັນກຳມະການສະ ພາບໍລິຫານນັ້ນມີອາຍຸການສາມປີ ແລະສາມາດຖືກເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້.

ຜູ້ອຳນວຍການ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບນຳພາວຽກງານລວມຂອງບໍລິສັດ. ດຳເນີນທຸກກິດ ຈະການໃນນາມບໍລິສັດທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດວັດຖຸປະສົງຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 72. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງສູງສຸດຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ມີສອງປະເພດຄື :

- ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນ;
- ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມວິສາມັນ.

ມາດຕາ 73. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນ ແມ່ນກອງປະຊຸມບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນຊຶ່ງໄຂຂຶ້ນ ຢ່າງຫນ້ອຍປີລະຄັ້ງ ເພື່ອພິຈາລະນາບັນຫາ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງບໍລິສັດ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນອາດຖືກຮຽກໂຮມໂດຍ :

- ສະພາບໍລິຫານ;
- ຜູ້ອຳນວຍການ;
- ເຈົ້າຫນ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ;
- ຜູ້ຊຳລະສະສາງ;
- ຜູ້ຖືຮຸ້ນທີ່ຕາງຫນ້າຢ່າງຫນ້ອຍໃຫ້ຫນຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນຮຸ້ນທັງຫມົດ;
- ຜູ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກສານຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ;

ຫມາຍຮຽກໂຮມ ພ້ອມດ້ວຍລາຍການກອງປະຊຸມ ຕ້ອງສົ່ງໄປເຖິງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຢ່າງຊ້າ ສິບຫ້າວັນ ກ່ອນວັນໄຂກອງປະຊຸມ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນຈະໄຂຂຶ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ຜູ້ຕາງຫນ້າຜູ້ຖືຮຸ້ນ ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ມີຈຳນວນຮຸ້ນຢ່າງຫນ້ອຍເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງຮຸ້ນທັງຫມົດ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດໄຂຂຶ້ນໄດ້ການ ຮຽກໂຮມຄັ້ງທີ່ສອງນັ້ນ ກອງປະຊຸມສາມາດໄຂຂຶ້ນໄດ້ ໂດຍບໍ່ອີງໃສ່ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນຈະມີຜົນສັກສິດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງ ສ່ວນຫລາຍຂອງຈຳນວນຮຸ້ນທັງຫມົດ ຂອງຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ. ການລົງຄະແນນສຽງແມ່ນຖື ເອົາຫນຶ່ງຮຸ້ນຕໍ່ຫນຶ່ງຄະແນນ.

ມາດຕາ 74. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນມີສິດ ແລະຫນ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ຮັບຟັງບົດລາຍງານຂອງສະພາບໍລິຫານ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດ, ຮັບຟັງການ ແຈ້ງຜົນກຳໄລ ແລະຂໍ້ສະເໜີກ່ຽວກັບການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ;
- ຮັບຟັງບົດລາຍງານຂອງເຈົ້າຫນ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ;
- ລົງມະຕິກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານຜ່ານມາຂອງບໍລິສັດ ແລະແຜນການໃນປີຕໍ່ໄປ;
- ຮັບຮອງເອົາບັນຊີປະຈຳປີ;
- ຮັບຮອງເອົາການແບ່ງປັນຜົນກຳໄລ;
- ເລືອກຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງກຳມະການສະພາບໍລິຫານ;
- ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າຫນ້າທີ່ກວດສອບບັນຊີ ພ້ອມທັງກຳນົດຄ່າກວດສອບຂອງເຈົ້າຫນ້າທີ່ກວດ ສອບ ບັນຊີ;

- ອະນຸຍາດໃຫ້ສະພາບໍລິຫານ ດຳເນີນວຽກງານສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຕາງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນ.

ມາດຕາ 75. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມວິສາມັນຈະໄຂຂຶ້ນເວລາໃດກໍໄດ້ ເພື່ອພິຈາລະນາການປ່ຽນແປງກົດລະບຽບຂອງບໍລິສັດ ເຊັ່ນ: ການຕໍ່ອາຍຸການ, ການເພີ່ມທຶນຂຶ້ນ, ການຫຼຸດທຶນລົງຂອງບໍລິສັດ.

ລະບຽບການຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມວິສາມັນ ແມ່ນຄືກັນກັບລະບຽບການຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມສາມັນ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມວິສາມັນຈະໄຂຂຶ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ຖືຮຸ້ນເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມ ຈຳນວນຢ່າງໜ້ອຍສອງສ່ວນສາມຂອງຮຸ້ນທັງໝົດ ສຳລັບການຮຽກໂຮມຄັ້ງທີ່ໜຶ່ງ ແລະຢ່າງໜ້ອຍເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນທັງໝົດສຳລັບການຮຽກໂຮມຄັ້ງທີ່ສອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນຫາກບໍ່ມາປະຊຸມຄົບຕາມຈຳນວນດັ່ງກ່າວກໍໃຫ້ເລື່ອນການປະຊຸມໄປ ແຕ່ໃຫ້ໄຂຂຶ້ນພາຍໃນກຳນົດສອງເດືອນຢ່າງຊ້າ ແລະ ໃນການຮຽກໂຮມຄັ້ງນີ້ກອງປະຊຸມຈະໄຂຂຶ້ນ ເຖິງວ່າຈະມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຈຳນວນເທົ່າໃດກໍຕາມ.

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄຫມວິສາມັນຈະມີຜົນສັກສິດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນຮຸ້ນທັງໝົດຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ຖືຮຸ້ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 76. ຜູ້ຖືຮຸ້ນບໍລິສັດມະຫາຊົນມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ຄືກັນກັບສິດ ແລະໜ້າທີ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ.

ຫມວດທີ 4

ວິສາຫະກິດຂອງລັດ

ມາດຕາ 77. ວິສາຫະກິດຂອງລັດ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ລັດເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງ ແລະລົງທຶນແຕ່ຜູ້ດຽວ ຫລືຮ່ວມທຶນກັບພາກສ່ວນວິສາຫະກິດອື່ນ ຊຶ່ງແມ່ນທຶນລັດແຕ່ ຫ້າສິບເອັດສ່ວນຮ້ອຍຂຶ້ນໄປ.

ວິສາຫະກິດຂອງລັດ ຫລື ລັດ ສາມາດເປັນຜູ້ປະກອບຮຸ້ນໄດ້ໃນສອງຮູບແບບບໍລິສັດຄື : ບໍລິສັດຈຳກັດ ແລະ ບໍລິສັດມະຫາຊົນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 78. ລັດອາດຈະປະກອບທຶນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ວິສາຫະກິດ ທີ່ລັດລົງທຶນຮ້ອຍສ່ວນຮ້ອຍແມ່ນລັດວິສາຫະກິດ.
- ວິສາຫະກິດທີ່ລັດລົງທຶນຮ່ວມກັບປະເພດວິສາຫະກິດອື່ນ ແຕ່ຫ້າສິບເອັດສ່ວນຮ້ອຍຂຶ້ນໄປແຕ່ບໍ່ເຖິງຮ້ອຍສ່ວນຮ້ອຍ ແມ່ນລັດວິສາຫະກິດປະສົມ.

- ລັດຮຸ້ນສ່ວນກັບພາກສ່ວນອື່ນ ແມ່ນລັດຮ່ວມທຶນກັບປະເພດວິສາຫະກິດອື່ນຕໍ່ກວ່າຫ້າ ສິບສ່ວນຮ້ອຍ.

I. ລັດວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 79. ລັດວິສາຫະກິດມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງຕົນ.

ນອກຈາກທຶນທີ່ລັດປະກອບໃຫ້ແລ້ວ ລັດວິສາຫະກິດສາມາດເພີ່ມທຶນຂອງຕົນດ້ວຍ :

- ການກູ້ຢືມເງິນນຳທະນາຄານ ແລະສະຖາບັນການເງິນຕ່າງໆ ທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ບົນພື້ນຖານລະບຽບກົດໝາຍ;
- ລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກຢ່າງເປີດເຜີຍ ເຊັ່ນ ຂາຍໃບຮຸ້ນກູ້ບົນພື້ນຖານການຕົກລົງຂອງລັດ ຖະບານ.

ມາດຕາ 80. ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ຕາງໜ້າລັດຖະບານ ໃນຖານະເປັນເຈົ້າ ທຶນຂອງລັດວິສາຫະກິດເປັນຜູ້ :

- ສະເໜີສ້າງຕັ້ງ ຫລືຍຸບເລີກ ລັດວິສາຫະກິດ;
- ກຳນົດເປົ້າໝາຍ, ວັດຖຸປະສົງຂອງລັດວິສາຫະກິດ;
- ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງປະທານ, ຮອງປະທານ, ສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານ ແລະຜູ້ອຳນວຍ ການ;
- ກຳນົດເງິນບຳເນັດ ແລະ ເງິນນະໂຍບາຍໃຫ້ປະທານ, ສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານ ແລະຜູ້ຖືກ ເຊີນໃນເວລາເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ;
- ສະເໜີໂອນທຸລະກິດ ຫລືຂາຍຊັບສິນບັດຂອງລັດວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 81. ກະຊວງການເງິນເປັນຜູ້ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອອະ ນຸຍາດສ້າງຕັ້ງໂດຍຜ່ານຄວາມເຫັນດີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງຂຶ້ນທະບຽນຢູ່ກະຊວງ ການຄ້າແລ້ວຈົດທະບຽນອາກອນນຳກະຊວງການເງິນ.

ລັດວິສາຫະກິດຕ້ອງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານທາງດ້ານທຶນ ແລະ ອື່ນໆທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະລະບຽບການທີ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງວາງອອກ.

ມາດຕາ 82. ລັດວິສາຫະກິດຄູ່ມຄອງໂດຍສະພາບໍລິຫານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກແຕ່ ສາມ ຫາ ສິບເອັດຄົນໃນນັ້ນມີ :

- ປະທານໜຶ່ງຄົນຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ໂດຍຄວາມເຫັນດີ ຂອງກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ;

- ຮອງປະທານຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການ ເງິນ ຕາມການສະເໜີຂອງ ລັດຖະມົນຕີຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ;

- ກຳມະການຈຳນວນໜຶ່ງຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າພະນັກງານ-ກຳມະກອນຂອງບໍລິສັດ ຫນຶ່ງຄົນ, ເຫລືອນັ້ນແມ່ນຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ ທີ່ມີບົດຮຽນທາງດ້ານທຸລະກິດ ຊຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າ ການກະຊວງການເງິນ.

ສະພາບໍລິຫານແລະກຳມະການສະພາບໍລິຫານມີອາຍຸການ ສາມປີ, ກຳມະການສະພາບໍລິ ຫານສາມາດຖືກແຕ່ງຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້.

ມາດຕາ 83. ສະພາບໍລິຫານມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ຮັບຮອງເອົາຍຸດທະສາດ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ;
- ຕີລາຄາຜົນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງວິສາຫະກິດ;
- ສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງ ຫລື ປົດຕຳແໜ່ງຜູ້ອຳນວຍການ;
- ກຳນົດເງິນເດືອນ ແລະເງິນບຳເນັດຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ແລະຜູ້ຮອງອຳນວຍການບົນພື້ນ ຖານລະບຽບການທີ່ກະຊວງການເງິນວາງອອກ;
- ກຳນົດໂຄງປະກອບຂອງທຶນ;
- ກຳນົດອັດຕາສ່ວນພົວພັນລະຫວ່າງເງິນກູ້ຢືມ ແລະທຶນ;
- ກຳນົດສະມັດຖະພາບທີ່ວິສາຫະກິດ ຈະຕ້ອງສູ້ຊົນປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້;
- ຂາຍໃບຮຸ້ນກູ້ ໃຫ້ພະນັກງານ, ກຳມະກອນ ໃນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ ຫລືຂາຍທົ່ວໄປ;
- ຮັບຮອງເອົາການແຕ່ງຕັ້ງ ຫົວໜ້າການບັນຊີ ບົນພື້ນຖານການສະເໜີຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ວິສາຫະກິດ;
- ສະເໜີເອົາເຈົ້າໜ້າທີ່ ກວດສອບບັນຊີ;
- ສະເໜີກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທຶນ ແລະ ກົດລະບຽບຂອງລັດວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 84. ສະພາບໍລິຫານໄຂກອງປະຊຸມສະໄຫມສາມັນ 3 ເດືອນໃດເທື່ອໜຶ່ງ, ສ່ວນ ກອງປະຊຸມສະໄຫມວິສາມັນນັ້ນ ສາມາດໄຂ ຂຶ້ນໄດ້ທຸກເວລາ ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງ ວຽກງານ ໂດຍແມ່ນປະທານສະພາບໍລິຫານ ເປັນຜູ້ຮຽກໂຮມໂດຍກົງ ຫລືຕາມການສະເໜີຂອງກຳ ມະການສະພາບໍລິຫານ ຫລາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນທັງໝົດ.

ສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ອຳນວຍຄວບຄຸມ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມໂດຍກົງໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານປະ ຈຳວັນຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ເວັ້ນເສັ້ງແຕ່ກຳມະການຂອງສະພາບໍລິຫານຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຫາກຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ເປັນຫົວຜູ້ອຳນວຍການ.

ມາດຕາ 85. ຜູ້ອຳນວຍການລັດວິສາຫະກິດ ແມ່ນລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງ ຕາມການສະເໜີຂອງສະພາບໍລິຫານ.

ຮອງຜູ້ອຳນວຍການ ແມ່ນສະພາບໍລິຫານຂອງລັດວິສາຫະກິດ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ອຳນວຍການ.

ມາດຕາ 86. ຜູ້ອຳນວຍການມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

- ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສະພາບໍລິຫານກ່ຽວກັບການບໍລິຫານ ແລະການຄຸ້ມຄອງວິສາຫະກິດໄປຕາມເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດ ແລະແຜນການທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍສະພາບໍລິຫານ;
- ມີສິດຕັດສິນທຸກບັນຫາຂອງລັດວິສາຫະກິດໃນຂອບເຂດ ທີ່ສະພາບໍລິຫານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້;
- ສະເໜີຜ່ານເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ກ່ຽວກັບແຜນການ, ບົດສະຫລຸບຊັບສົມບັດ, ບົດສະຫລຸບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະບົດລາຍງານສະເພາະອື່ນໆ ທີ່ສະພາບໍລິຫານຮຽກຮ້ອງ ກ່ອນກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 87. ທຶນ ແລະຄັງສະສົມທັງໝົດ ພ້ອມທັງຜົນກຳໄລຂອງລັດວິສາຫະກິດ ນັບແຕ່ມີສ້າງຕັ້ງເປັນຕົ້ນມາທີ່ສະແດງອອກໃນໃບສະຫລຸບຊັບສົມບັດ ແມ່ນເປັນທຶນຂອງລັດທີ່ໄດ້ປະກອບໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດ.

ການນຳໃຊ້ທຶນຂອງລັດວິສາຫະກິດແມ່ນສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ຕົກລົງບົນພື້ນຖານລະບຽບຫລັກການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ສ່ວນເຫລືອຈາກການນຳໃຊ້ນັ້ນ ແມ່ນລັດເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ຜູ້ດຽວ.

ກຳໄລໃນແຕ່ລະປີຂອງລັດວິສາຫະກິດ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ເສັຽອາກອນຕ່າງໆ ຕາມລະບຽບການແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ແບ່ງປັນ ຕາມເປົ້າໝາຍບູລິມະສິດ ດັ່ງນີ້ :

- ໃຫ້ຄັງສະສົມຕາມລະບຽບການ;
- ໃຫ້ການຊຳລະຕົ້ນທຶນເງິນກູ້ ພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ;
- ໃຫ້ຄັງຂະຫຍາຍການຜະລິດ;
- ໃຫ້ຄັງສະສົມອື່ນໆ ຍົກເວັ້ນຄັງສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະຄັງບຳເນັດ;
- ໃຫ້ລັດ.

II. ລັດວິສາຫະກິດປະສົມ

ມາດຕາ 88. ລັດວິສາຫະກິດປະສົມ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະເພດວິສາຫະກິດອື່ນ ກັບລັດ ຊຶ່ງໃນນີ້ ລັດມີທຶນແຕ່ຫ້າສິບເອັດສ່ວນຮ້ອຍຂຶ້ນໄປຂອງທຶນທັງໝົດ ແຕ່ບໍ່ເຖິງຮ້ອຍສ່ວນຮ້ອຍ.

ຜູ້ຖືຮຸ້ນຂອງລັດວິສາຫະກິດປະສົມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງບໍລິສັດບໍ່ເກີນມູນຄ່າຮຸ້ນທີ່ຕົນຍັງບໍ່ທັນຖອກເຕັມເທົ່ານັ້ນ.

ຮຸ້ນຂອງລັດວິສາຫະກິດປະສົມອາດປະກອບເປັນເງິນ ຫລື ເປັນວັດຖຸຕາມລະບຽບການຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ.

ມາດຕາ 89. ລັດວິສາຫະກິດປະສົມ ຄຸ້ມຄອງ ແລະເຄື່ອນໄຫວຕາມລະບຽບການ ຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ ຍົກເວັ້ນບາງກໍລະນີດັ່ງນີ້:

- ການໂອນຮຸ້ນຂອງລັດ ແມ່ນລັດຖະບານເປັນຜູ້ຕົກລົງ ສ່ວນຮຸ້ນຂອງເອກະຊົນນັ້ນແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ;
- ໃບຮຸ້ນຂອງລັດວິສາຫະກິດປະສົມ ສາມາດປ່ຽນມືໄດ້;
- ສະພາບໍລິຫານຂອງລັດວິສາຫະກິດປະສົມ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກໃນຈຳນວນທີ່ສົມສ່ວນກັບທຶນ ຂອງວິສາຫະກິດ ໃນນັ້ນ ມີປະທານຫນຶ່ງຄົນທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ; ຮອງປະທານຫນຶ່ງຄົນ ຊຶ່ງຕາງໜ້າໃຫ້ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ທີ່ຖືກຮັບຮອງ ເອົາໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ຕາມການສະເໜີຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງພະນັກງານ-ກຳມະກອນຊຶ່ງໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ;
- ມະຕິກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານຈະມີຜົນສັກສິດກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງສ່ວນຫລາຍຂອງກຳມະການທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ໃນກໍລະນີທີ່ມີສຽງເທົ່າກັນ ແມ່ນສຽງຂອງປະທານເປັນອັນຕັດສິນຊື້ຂາດ;
- ຜູ້ອຳນວຍການແມ່ນສະພາບໍລິຫານເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງຕາມການສະເໜີຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນ;
- ຮອງຜູ້ອຳນວຍການ ແມ່ນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລືປົດຕຳແໜ່ງຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ອຳນວຍການ.

ມາດຕາ 90. ລັດຮຸ້ນສ່ວນກັບປະເພດວິສາຫະກິດອື່ນ ແມ່ນລັດມີທຶນຫລຸດຫ້າສິບສ່ວນຮ້ອຍລົງມາ. ລັດຈະເຂົ້າຮ່ວມທຶນນຳແຕ່ບໍລິສັດຈຳກັດ ແລະບໍລິສັດມະຫາຊົນເທົ່ານັ້ນ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ ຫລືບໍລິສັດມະຫາຊົນ ຊຶ່ງລັດເຂົ້າຮ່ວມທຶນນຳນັ້ນ.

ຫມວດທີ 5

ວິສາຫະກິດລວມຫມູ່

ມາດຕາ 91. ວິສາຫະກິດລວມຫມູ່ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຊຶ່ງການຈັດຕັ້ງລວມຫມູ່ແຕ່ສອງຄອບຄົວຂຶ້ນໄປເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວແນໃສ່ຫາຜົນກຳໄລ. ວິສາຫະກິດລວມຫມູ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຕາມຮູບການ ຂອງສະຫະກອນຮ່ວມທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 92. ສະຫະກອນຮ່ວມທຸລະກິດ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງລວມຫມູ່ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຄວາມສະຫມັກໃຈຂອງຊາວກະສິກອນ, ຊາວຊ່າງຫັດຖະກຳ ແລະຊາວຄ້າຂາຍນ້ອຍ ປະກອບທຶນ

ແລະແຮງງານເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດຜະລິດ, ຄ້າຂາຍ ແລະບໍລິການ ແນໃສ່ເພື່ອຫາຜົນກຳໄລ.

ມາດຕາ 93. ທຶນຂອງສະຫະກອນຮ່ວມທຸລະກິດບໍ່ໄດ້ກຳນົດມູນຄ່າໄວ້ ແລະສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ທຸກເວລາ. ໃນກໍລະນີທີ່ສະຫະກອນຮ່ວມທຸລະກິດຫາກມີສະມາຊິກຈຳນວນແຕ່ຊາວຄອບຄົວລົງມາ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ການລົງມະຕິຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງບໍລິສັດຈຳກັດ. ແຕ່ຖ້າວ່າສະມາຊິກຫາກມີຫລາຍກວ່າຊາວຄອບຄົວແລ້ວ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ການລົງມະຕິຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງບໍລິສັດມະຫາຊົນ.

ຫມວດທີ 6

ວິສາຫະກິດປະສົມ

ມາດຕາ 94. ວິສາຫະກິດປະສົມ ແມ່ນການຮ່ວມທຸລະກິດລະຫວ່າງວິສາຫະກິດຂອງລັດກັບວິສາຫະກິດຂອງພາຍໃນ ຫລືຕ່າງປະເທດ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງວິສາຫະກິດປະສົມນັ້ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 88, 89 ແລະ 90 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພາກທີ IV

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 95. ເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຄຳຕົກລົງ ແລະຄຳສັ່ງຊຶ່ງປະກາດໃຊ້ໃນເມື່ອກ່ອນ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ມາດຕາ 96. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ອອກຂໍ້ກຳນົດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 97. ກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫລັງ 30 ວັນ ນັບແຕ່ມີປະທານປະເທດແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 ກໍລະກົດ 1994

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາ

ສະຫມານ ວິຍະເກດ

